

CASA DE ROSALÍA

2º e 3º DE PRIMARIA | Guía de visita para o profesorado

ENTRADA da Casa

- ▶ Recordamos que é un museo onde non podemos tocar os obxectos.
- ▶ Localizamos o logotipo da flor da casa de Rosalía.
  - Sabemos que flor é?
  - Que relación ten con Rosalía?
- ▶ Observamos as dúas imaxes máis coñecidas de Rosalía.

Esta guía está elaborada por Pilar Ponte (A Profa) e nela indícanse aqueles elementos que se poderían comentar co alumnado desta franxa de idade.

De esquerda a dereita

- Fotografía de Rosalía por Luis Sellier
- Debuxo de Rosalía por Antonio Portela
- Símbolo da casa de Rosalía, de Pepe Barro

SALA 1 – Unha casa para ela. A institución

- ▶ Rosalía non tiña casa de seu, esta foi a casa na que pasou os seus últimos anos e o pobo galego fíxose con esta casa para ela. Para xuntar os cartos participaron persoas e tamén asociacións e equipos de fútbol como o Celta.
- ▶ Miramos as imaxes de como era antes a Casa.
- ▶ Miramos o mantón da estrea de *Os vellos non deben namorarse* de Castelao. Falámoslles da importancia do autor rianxeiro e da importancia desa obra de teatro. Aproveitamos para explicarlles quen era Maruxa Villanueva e como grazas a ela o manto deseñado polo propio autor chegou á casa.

Fotografía do acto da Inauguración da Casa de Rosalía.
Xosé Castro, 15 de xullo de 1971

Cartón postal da Casa de Rosalía

Mantón da estrea de *Os vellos non deben namorarse*

SALA 2 – Quen é Rosalía. A súa vida

- ▶ De fronte podemos observar o retrato ao óleo de Modesto Brocos. Podemos preguntarlles se estaba seria ou riseira? Que pensaría Rosalía mentres o pintor lle facía o retrato?
- ▶ Na parede da entrada, á esquerda, podemos ver as casas nas que viviu Rosalía.
- ▶ Sobre a mesa podemos ver un retrato da nai de Rosalía.
- ▶ A continuación están colocados os diferentes retratos da escritora.

Fotografía de Rosalía,
por María Cardarely

Retrato ao óleo de Rosalía,
por Modesto Brocos

SALA 3 – A Rosa de cen follas. A súa obra

- ▶ *Cantares gallegos* é o primeiro libro integramente en galego e marca o inicio do Rexurdimento.
- ▶ *Follas Novas* está considerado a mellor obra de Rosalía.
- ▶ Miramos as obras en prosa e verso en castelán.
- ▶ Miramos a mesa de luz e escoitamos as diferentes pezas musicais e escollemos cal é a nosa versión favorita.

Mesa de luz con proxeccións de obras de Rosalía

SALA 4 – A cociña tradicional

- ▶ Ensinámoslles os elementos da cociña tradicional que podemos atopar: a lareira, o forno, o pote, a gramalleira, a filloeira, a artesa, a sella...

- ▶ Rosalía sempre se preocupou dos pobres, por iso o Día de Rosalía comemos na súa honra o Caldo de Gloria. Aproveitamos para salientar a pobreza que se vivía nos fogares galegos

Unha das vistas da cociña da Casa de Rosalía

Manteis de papel distribuidos para a celebración do Caldo de Gloria

SALA 5 – Unha factoría cultural. A súa familia

Estudamos o retrato familiar.

- ▶ Cal é a personaxe central?
- ▶ En que podemos apreciar o carácter cariñoso de Rosalía?

A chistera de Murguía

- ▶ De quen era esa chistera?
- ▶ Que era Murguía de Rosalía?
- ▶ O labor de Murguía como escritor, historiador e fundador da Real Academia Galega.

Podemos dicir que esta familia era unha factoría cultural porque nela se reúnen dous dos principais protagonistas intelectuais da época, Murguía e Rosalía, e os seus fillos tamén teñen formación artística.

A familia de Rosalía non terá descendencia

Chistera de Murguía

Rosalía coa súa familia no xardín da Casa da Matanza

SALA 6 – Muller mito.

O cuarto do seu pasamento

- ▶ O cuarto no que que morre Rosalía, moi nova con só 48 anos. No leito, a flor sempre presente.
- ▶ As súas palabras, segundo testemuño da súa filla Gala, foron: “Abride a fiestra, que quero ver o mar”, agora para os galegos ese “abride a fiestra” adquiriu un significado especial de esperanza cara ao futuro.
- ▶ No toucador, un cabelo, unha flor do ramo mortuorio e un anaco da mortalla.
- ▶ O cadro que lle fai o seu fillo cando ela morre, Ovidio só tiña daquela 14 anos.
- ▶ Na parede da esquerda, unhas cantas mostras de como se foi creando o mito ao longo do tempo, miramos:
  - o avión da compañía norueguesa
  - o billete de 500 pesetas

Guecho do cabelo de Rosalía, e á dereita, a súa cama

Avión da compañía Norwegian co retrato de Rosalía

SALA 7 – No meu gran salón. A condición de muller

- ▶ Nese salón Rosalía pasaba moitas horas porque antes unha muller non podía saír a pasear por aí ela soa. Pezas que teñen que ver con Rosalía:
  - O tresillo familiar, o piano, o cadro de Ovidio Murguía e o vestido son elementos que nos teñen que levar a imaxinar a vida dos intelectuais da época.
  - O vídeo sérvenos para ilustrar o carácter feminista da sala. No audio escoitamos unha selección de fragmentos en galego e castelán da súa obra que exemplifican ese feminismo.
  - O cadro é de Ovidio Murguía, do fillo de Rosalía.

Sala co tresillo familiar,
o vestido de Carme Pichel
e o piano

SALA 8 – Os pais do país. Política e cultura

- ▶ Vemos a Rosalía e a Murguía como os pais do país nun momento determinado onde ela como escritora e el como historiador e intelectual unían os valores de pobo.
- ▶ A bandeira que podemos ver é a que envolveu a estatua de Rosalía de Castro no Espolón de Padrón cando foi inaugurada. Con Rosalía é cando se usa por primeira vez a bandeira galega.
  - Que significa a banda azul?
- ▶ Nas pantallas vemos as imaxes dos nenos do colexio Rosalía de Castro de Padrón pintando a bandeira, a rosa e a homenaxe en 1937 en Bos Aires e que en Galicia non se puido celebrar.

Os bustos de Murguía e Rosalía e no medio a bandeira de Camilo Agrasar, a bandeira de Rosalía

E así, coa bandeira de todos remata a visita á Casa de Rosalía, a casa de todas as galegas e galegos

O xardín

- ▶ No xardín imos ver:
  - O Loureiro dos Poetas
  - A figueira de Rosalía
  - A estatua de Rosalía
  - O maxestuoso ombú

E para rematar facémonos unha foto de grupo arredor do busto de Rosalía.

O xardín da Casa de Rosalía

CASA DE ROSALÍA

rosalia.gal

A Matanza, s/n
Padrón

FUNDACIÓN
ROSALÍA DE CASTRO

APOIA:

Deputación
DA CORUÑA